Begroting Algemene Beschouwingen D66 Etten-Leur, 29-10-2026

D66 heeft met belangstelling kennisgenomen van de begroting voor 2027 en het college-uitvoeringsprogramma. We waarderen de inspanningen die zijn geleverd om de ambities uit het raadsprogramma te vertalen naar concrete plannen en financiële keuzes voor het komende jaar. We zien mooie stappen, maar hebben ook enkele vragen en aandachtspunten.

Programma 1: Bestuur en dienstverlening

D66 is blij om te lezen dat de gemeente in deze begroting financieel voorzichtig wil zijn, maar tegelijkertijd ook ondernemend blijft. Een proactieve houding is nodig om de ambities uit ons raadsprogramma waar te maken. Aan ambities ontbreekt het immers niet.

Het is daarom logisch dat de gemeentelijke organisatie meegroeit met de opgaven waar we voor staan. Voor verschillende structurele onderwerpen is extra capaciteit nodig om beleid daadwerkelijk uit te voeren. D66 hoopt dat deze investeringen zich vertalen in concrete resultaten en bijdragen aan een effectieve en efficiënte uitvoering van onze ambities. Ook nieuwe ontwikkelingen, zoals de versterking van onze maatschappelijke weerbaarheid, vragen om extra inzet en expertise vanuit de gemeente. We hopen dat dit specifieke onderwerp voortvarend wordt opgepakt en dat zowel de organisatie als de Raad hierin overkoepelend worden meegenomen.

We zijn in het bijzonder blij met de uitbreiding van het aantal boa's met vier extra fte. Dit was ook een wens van D66 bij het opstellen van het raadsprogramma. Een zichtbare aanwezigheid in onze wijken kan bijdragen aan de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners.

Daarnaast heeft de gemeenteraad regelmatig uitgesproken dat communicatie en participatie beter moeten. Het is positief dat ook hierin wordt geïnvesteerd. Inwoners moeten tijdig worden betrokken bij plannen en besluiten, en duidelijkheid krijgen over de mogelijkheden om mee te denken.

Bij het lezen van dit hoofdstuk viel ons wel op dat vertrouwen in de overheid en de aanpak van ondermijning in deze begroting alleen nog als risico's worden benoemd en niet langer onder de beoogde resultaten staan. We vragen ons af of dit een bewuste keuze is. Beide onderwerpen vragen om blijvende aandacht en concrete actie. Dat er risico's aan verbonden zijn, maakt ze niet minder belangrijk als beleidsdoelstelling.

Programma 2: Samen leven

D66 ziet in programma gelukkig veel terug van wat wij belangrijk vinden. Op begrotingsgebied vinden wij het lastig, maar begrijpelijk, dat er nog zoveel open eindjes zijn. Budget voor jeugdzorg, het kindcentrum en de gevolgen van de actuele ontwikkelingen bij Veilig Thuis zijn voor ons nog niet goed in te schatten. We zouden het fijn vinden daar op tijd

in meegenomen te worden. Bij Veilig Thuis dringen wij erop aan de regie te pakken indien nodig en mogelijk.

We moeten hard blijven werken aan het daadwerkelijk bereiken van mensen in armoede. Worden de regelingen niet gebruikt omdat de aanvraag te ingewikkeld is, dan moeten dat aanvraagproces beter ondersteunen of nog beter, vereenvoudigen.

We zijn blij met alle inspanningen op onderwijsgebied, De Verbinding, de Trampolineklas en ook de HB-klas. Het is goed dat er voor leerlingen die net wat meer nodig hebben iets geregeld wordt.

Wat was het mooi om het jubileum van het DigiTaalhuis mee te mogen maken. De indrukwekkende verhalen van cursisten en vrijwilligers gaven aan dat dit initiatief onze steun blijft verdienen.

Programma 3: Wonen en verplaatsen

D66 onderschrijft de ambitie om van Etten-Leur een gemeente te maken waar mensen prettig kunnen wonen en leven. Dat vraagt om voldoende woningen, een aantrekkelijke leefomgeving en investeringen in bereikbaarheid en toekomstbestendigheid.

De woningnood blijft groot. We kijken daarom uit naar de verdere ontwikkeling van Haansberg en de andere woningbouwprojecten. Het is belangrijk dat we tempo maken met het realiseren van woningen, zonder daarbij de kwaliteit van onze leefomgeving uit het oog te verliezen.

Een belangrijk aandachtspunt blijft de netcongestie. We willen voorkomen dat de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet de woningbouw vertraagt of leidt tot tijdelijke oplossingen die minder duurzaam zijn. We zijn benieuwd welke stappen het college zet om de gevolgen hiervan voor onze woningbouwplannen te beperken.

Ook de tunnel en de oostelijke randweg blijven belangrijke onderwerpen. Het is van belang om de mogelijkheden voor subsidies en cofinanciering goed te benutten en de risico’s rond onder meer stikstof en financiering scherp in beeld te houden. Naar aanleiding van berichtgeving van NOS over de nadruk op onderhoud van bestaande infrastructuur in plaats van nieuwe projecten, vragen we ons af wat dit kan betekenen voor de planning en financiering van onze plannen.

Daarnaast worden verschillende ruimtelijke visies opgesteld. Een integrale benadering kan helpen om ontwikkelingen goed op elkaar af te stemmen. We zijn wel benieuwd naar de aanleiding voor de ruimtelijke visie voor de Grauwe Polder en de specifieke meerwaarde die deze moet opleveren.

Tot slot vraagt de woningmarkt niet alleen om nieuwbouw, maar ook om het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en ruimte voor alternatieve woonvormen. Denk bijvoorbeeld aan woningsplitsen en hospitaverhuur. Zodra de landelijke en lokale kaders

hierover duidelijker zijn, vindt D66 het belangrijk om te onderzoeken welke mogelijkheden dit biedt voor Etten-Leur en hier voortvarend mee aan de slag te gaan.

Programma 4: Economie en werken

D66 is positief over de plannen voor het centrum, Etten-Leur Noord en Kerkwerve. Deze ontwikkelingen zijn belangrijk voor de leefbaarheid, aantrekkelijkheid en economische kracht van onze gemeente. Tegelijkertijd onderstrepen wij de urgentie. Ambities zijn waardevol, maar inwoners en ondernemers hebben vooral behoefte aan zichtbare voortgang. Daarom roepen wij het college op om snel tot concrete uitwerking te komen, met blijvende aandacht voor een aantrekkelijke openbare ruimte en voldoende voorzieningen dichtbij huis. Daarom zien wij ook graag dat de plannen voor de markt zo snel mogelijk bij de raad worden voorgelegd, samen met de financiële uitwerking.

Ook op bedrijventerrein Vosdonk liggen kansen. Wij steunen de uitvoering van de aanbevelingen uit het STEC-rapport en zien mogelijkheden om Etten-Leur verder te positioneren als innovatieve economische koploper in de regio. Dat sluit aan bij de regionale ambities rondom innovatie en slimme maakindustrie. Volgens D66 kan het toekomstige circulaire ambachtscentrum hierin ook een belangrijke rol spelen. Het biedt kansen om reststromen lokaal te benutten, ondernemerschap te stimuleren en circulaire economische ketens dichter bij huis te organiseren.

Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen vragen wij nadrukkelijk aandacht voor ruimte voor kleinschalige economie. In Haansberg zien wij kansen voor kleinschalige winkelruimtes, met daarin betaalbare bedrijfsruimten, ateliers, creatieve werkplaatsen en lokale voorzieningen. Dat zorgt voor levendige wijken en versterkt ondernemerschap.

Bij de doorontwikkeling van het Van Bergenplein vragen wij het college om ook de verbinding met de Leurse Haven en, waar mogelijk, de Westpolderplas mee te nemen. Juist de samenhang tussen wonen, recreatie, erfgoed en economie kan hier extra waarde creëren.

Op het gebied van toerisme, recreatie en erfgoed mag de ambitie wat ons betreft nog verder groeien. Het nog op te stellen uitvoeringsplan toerisme biedt kansen om Etten-Leur sterker op de kaart te zetten, bijvoorbeeld door sportevenementen, zakelijke bijeenkomsten en recreatieve arrangementen. Ook zien wij mogelijkheden om recreatie en het buitengebied beter te verbinden, bijvoorbeeld door ruimte te bieden aan secundaire bedrijfsactiviteiten op boerenerven, zoals bijvoorbeeld boerderijwinkels en kleinschalige verblijfsrecreatie zoals boerencampings. Zo versterken we zowel onze economie in het landelijk gebied als de aantrekkelijkheid van het landschap.

Programma 5: Duurzaam denken en doen

D66 is blij dat circulariteit een duidelijke plek heeft gekregen in het uitvoeringsprogramma. Tegelijkertijd vinden wij dat de ambitie op sommige punten nog concreter mag worden. Het

circulair ambachtscentrum is daarvan een goed voorbeeld. Wij willen niet alleen de mogelijkheid laten onderzoeken, maar deze bestuursperiode al een concreet plan waarmee reststromen van inwoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie zoveel mogelijk een tweede leven krijgen. Daarbij vragen wij het college om al in de verdere uitwerking van de nieuwe milieustraat en gemeentewerf expliciet ruimte en koppelmogelijkheden voor een circulair ambachtscentrum mee te nemen. Ook verdient het eventueel instellen van een bestemmingsreserve voor het ambachtscentrum aandacht, zodat toekomstige investeringen niet onnodig worden uitgesteld.

De energietransitie vraagt daarnaast om een bredere blik dan alleen nieuwe elektrificatie. Netcongestie vormt een steeds grotere uitdaging voor inwoners en ondernemers. D66 vraagt daarom nadrukkelijk aandacht voor energiebesparing, slim energiegebruik en flexibiliteit. Bijvoorbeeld door als gemeente inzichtelijk te krijgen waar de grootste energieverbruikers zich bevinden en hoe ongebruikte netcapaciteit op bepaalde momenten beschikbaar kan worden gesteld aan andere gebruikers. Juist op Vosdonk liggen kansen om hierin samen met ondernemers innovatieve oplossingen te ontwikkelen.

Wij zijn positief over de inzet op groen gas als overgangsoplossing binnen een duurzaam energiesysteem. Wel vinden wij het belangrijk dat zorgvuldig wordt gekeken naar de economische haalbaarheid en de bijdrage aan de lokale energiedoelen, zodat het mogelijk maken van groen gas passend en betaalbaar blijft voor de gemeente.

Duurzaamheid is bovendien niet alleen iets van de overheid. Bewonersinitiatieven, energiecoöperaties en lokale samenwerkingsverbanden verdienen actieve ondersteuning. De gemeente kan hierin een verbindende rol spelen door initiatiefnemers, kennis en financieringsmogelijkheden bij elkaar te brengen.

Tot slot zien wij groen als een essentieel onderdeel van een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. D66 zou graag zien dat we als gemeente een duidelijke ambitie uitspreken om een koploper te worden op dit gebied. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen, zoals Haansberg, zien wij daarbij kansen om concepten als de ‘Eetbare Stad’ toe te passen, waarmee biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid en ontmoeting op een natuurlijke manier samenkomen. Daarbij kan gekeken worden naar voorbeelden zoals de gemeentetuinen van Andernach am Rhein of naar de biologische nuts- en kringlooptuin in Brecht.

Ten slotte wil D66 haar waardering uitspreken voor de organisatie voor het opstellen van de begroting.

Fractie D66 Etten-Leur

Nikita van Dieën, Sander de Bruin, Karin Bon, Ron Dujarin en Tim Browne.